

BOEREN OP EEN KRUISPUNT

Jaarverslag 2021

Boeren op een Kruispunt vzw
Brouwerijstraat 1
9880 Aalter

www.boerenopeenkruispunt.be
info@boerenopeenkruispunt.be
0800 99 138

VOORWOORD

Beste lezer,

Jobeleid, knaldrang, ma stobbe, paaspauze, pasjesmaatschappij, tweedehandslucht ... nieuwe woorden, al dan niet 'woord van het jaar 2021'. Die woorden tonen helder dat 2021 niet meer dan een vervolg was op 2020 en wat opnieuw het onderwerp was van het alledaagse leven.

Maar niet in de landbouw. Daar zette het stikstofarrest van februari 2021, gevolgd door het arrest van 3 december 2021 de landbouwereld -en niet alleen deze- op zijn kop. Vergunningen werden geweigerd, plannen werden in de koelkast gestopt. Hoe moeilijk het beleid hiermee had blijkt uit het lange traject dat daarop begon. Zolang er geen knopen worden doorgehakt, zitten de Vlaamse land- en tuinbouwers in onzekerheid.

En die onzekerheid, die knaagde bij onze Vlaamse boeren. Karel weet niet meer of hij nog kan verder boeren en niemand kan hem antwoord geven. Marc en Sabine weten niet of hun kinderen, die barstensvol ambitie zitten om het bedrijf over te nemen, dit nog wel zullen kunnen. Roel is bijna gepensioneerd en vraagt zich af of hij zijn bedrijf nog zal kunnen overlaten.

Ook sterke schouders begeven het op een bepaald ogenblik. Adviseurs van Boeren op een Kruispunt zagen ganse gezinnen huilend aan de keukentafel. Landbouw, dat gaat immers ook over mensen, over gezinnen, niet alleen over lastenboeken, controles en regelgeving.

Ondertussen zijn er knopen doorgehakt, ons hart voor de landbouw bloedt.

We zagen het aantal aanmeldingen sowieso sterk stijgen, net als het aantal tussenkomsten van onze psychologen. Uiteraard zorgde de crisis in de varkenssector hier zeker voor. Daar zit men op ongeziene wijze op het tandvlees en stapelden de schulden zich op. De spaarpot is bij velen al even leeggegeten door de varkens, met dank aan de lage prijzen, verminderde afzet en de hoge grondstoffenkosten.

Landbouwers worden al geconfronteerd met zoveel factoren waar ze geen vat op hebben en voelden zich door dit alles in veel gevallen onbegrepen en ongehoord, door Europa, overheid en consument, m.u.v. het lichtpuntje in het korte-keten-verhaal.

Met Boeren op een Kruispunt zetten we in op coping mechanismes via onze psychologen, zorgden we voor een traject op maat van elke hulpvrager, liefst binnen de landbouwsector, en als het niet anders kon, dan erbuiten. Maar vooral zorgden we in eerste instantie voor een warm en luisterend oor, zonder te oordelen, respectvol.

Op beleidsvlak werkten we ten volle mee aan het actieplan van minister Crevits over het mentaal welbevinden in de landbouw, zetten we onze schouders onder projecten om dit mentale welbevinden aan te kaarten in de landbouwscholen en bij jonge boeren, startten we met ons dierenwelzijnsproject, en bleven we waar mogelijk lezingen en vormingen geven, al dan niet fysiek, soms digitaal of zelfs 1 op 1.

Voor we het hebben over onze plannen voor 2022, kunnen we niet rond de cijfers van 2021 heen.

Praten
helpt

Kleine en
grote
vragen

24/7

Anoniem
en gratis

0800 99 138

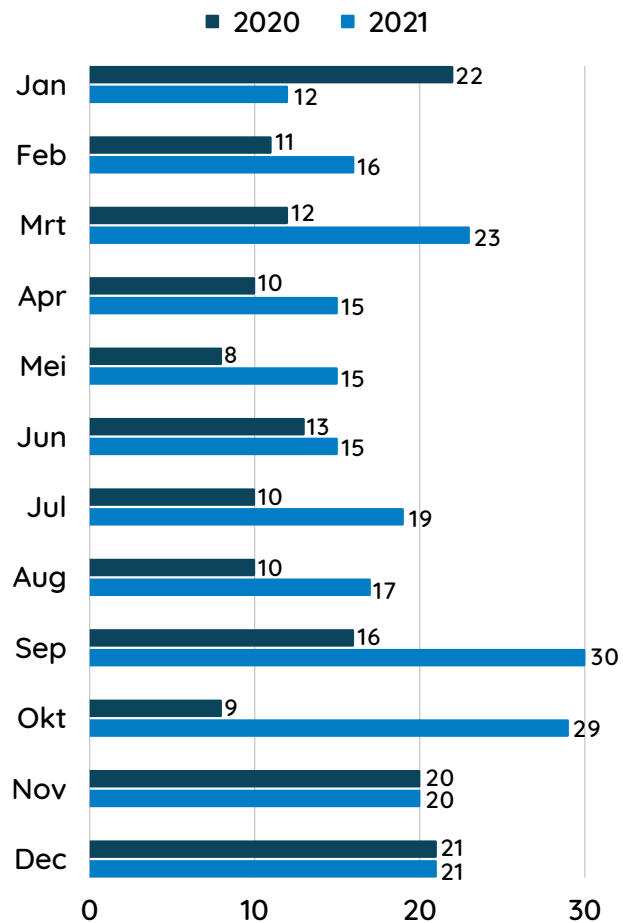
CIJFERS EN STATISTIEKEN

CIJFERS EN STATISTIEKEN

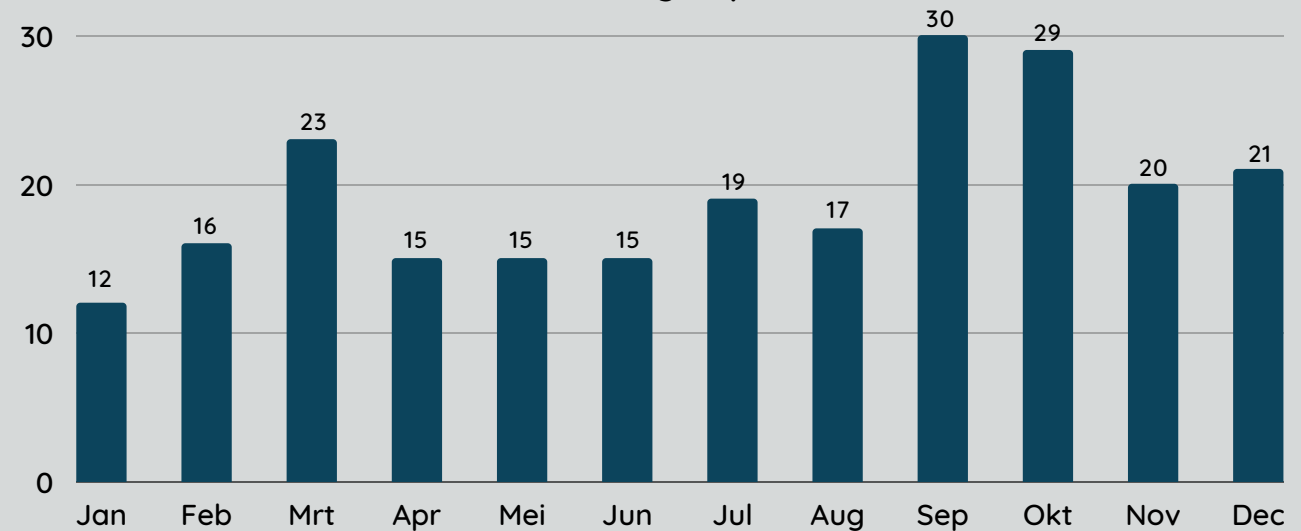
Aanmeldingen

In 2021 waren er **232** nieuwe aanmeldingen.

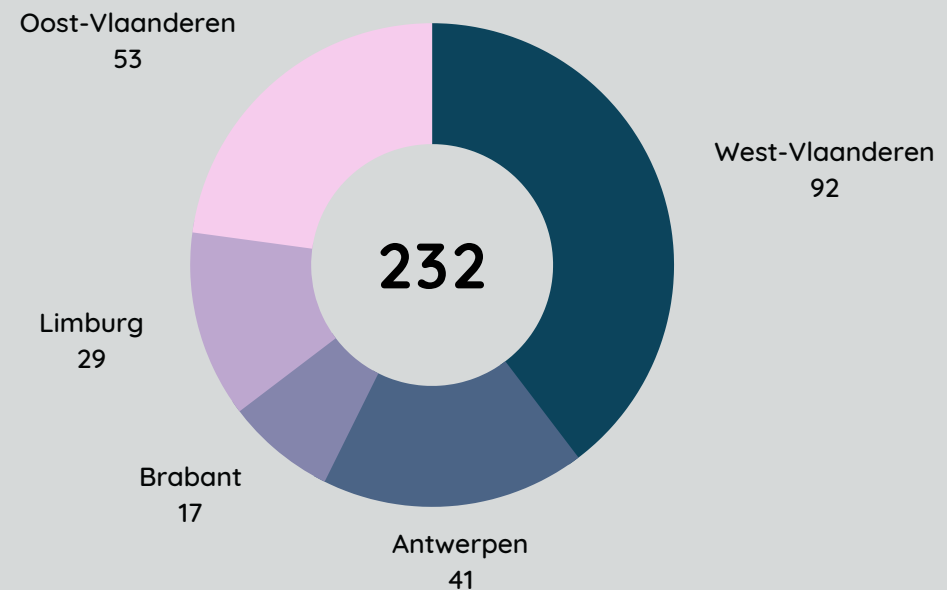
Verschil met vorig jaar

Aanmeldingen per maand

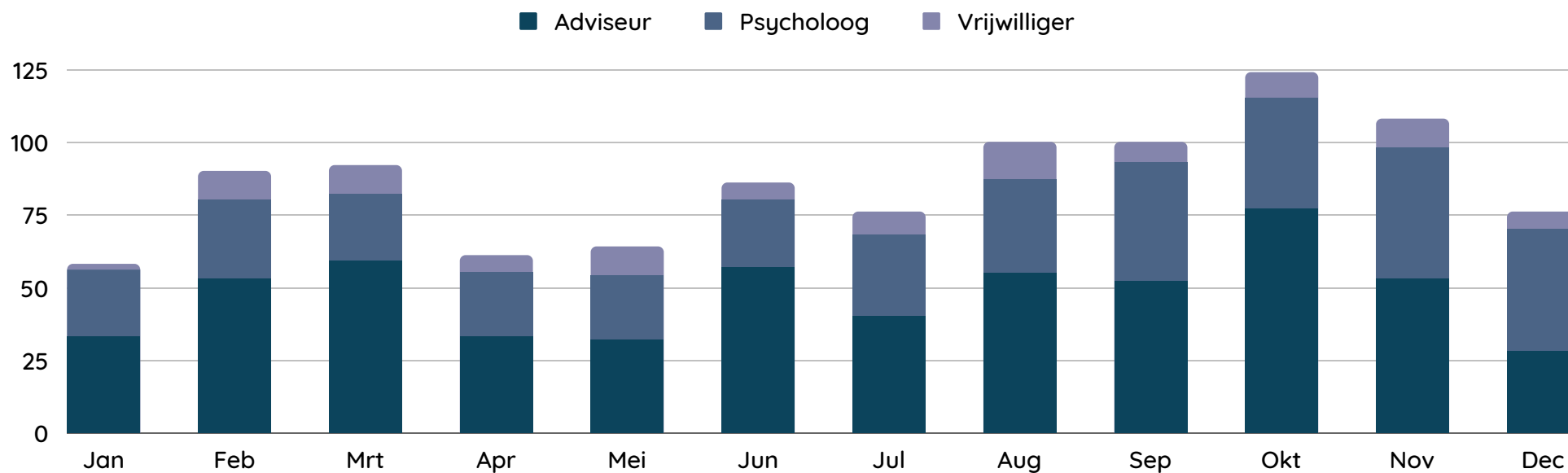

Aanmeldingen per provincie

Huisbezoeken

In 2021 waren er **572** bezoeken door een adviseur van Boeren op een Kruispunt, **366** door een psycholoog en **97** door een vrijwilliger.

COMMUNICATIE

Sociale media

- Facebookpagina groeit sterk
- Gestart met Instagram en Twitter

Facebook

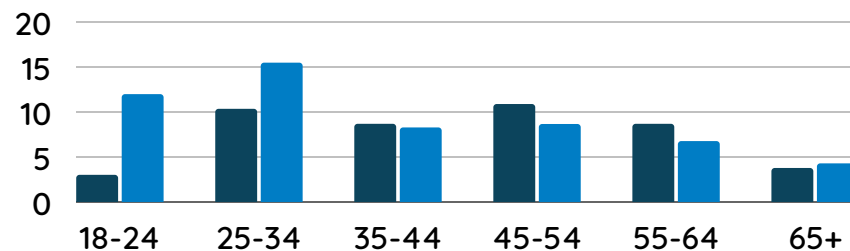
Instagram

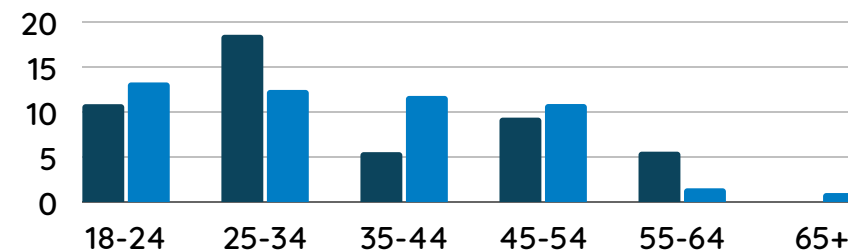
Met Instagram wordt een nieuw publiek bereikt

■ Vrouwen ■ Mannen

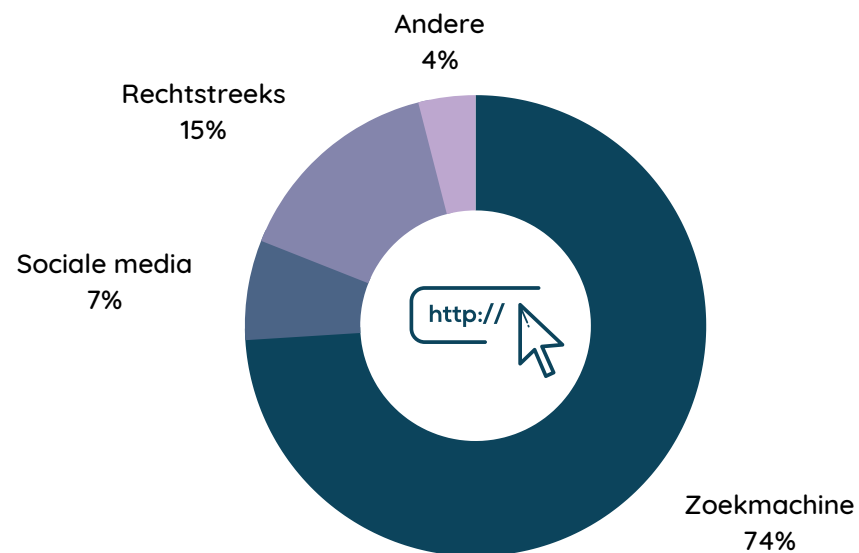
■ Vrouwen ■ Mannen

COMMUNICATIE

Website

- Meer dan 20.000 paginaweergaven per maand
- We worden nog steeds veel gevonden via zoekmachines

Nieuwsbrief

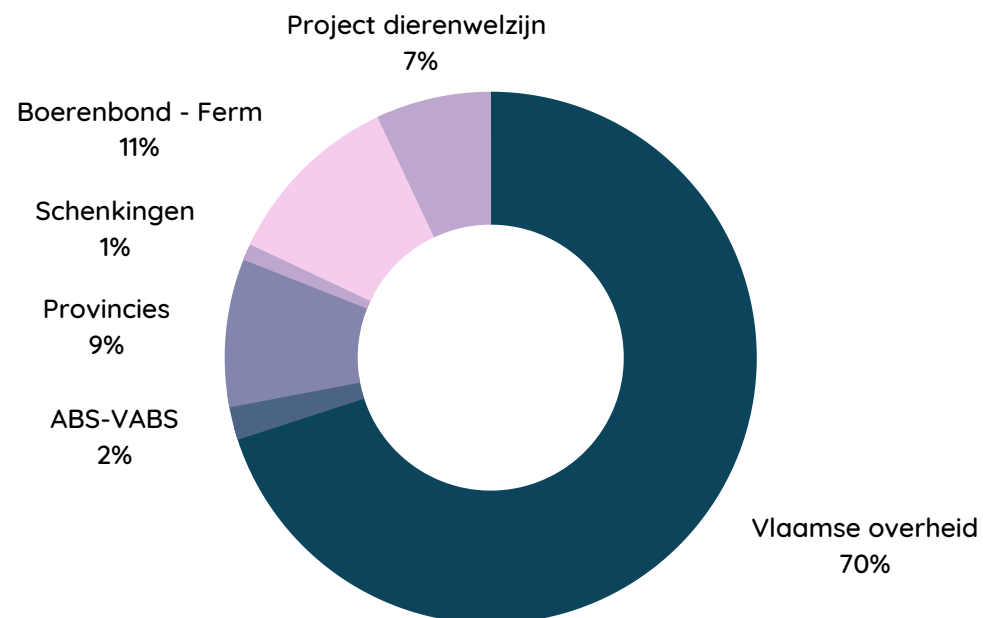
- 1 per maand
  - 5 tips van afgelopen maand
  - landbouwagenda: deadlines van de komende maand
  - extra nieuwtjes
- Bij 44% van de ontvanger wordt ze geopend
- Bij 16% van de ontvangers wordt verder geklikt

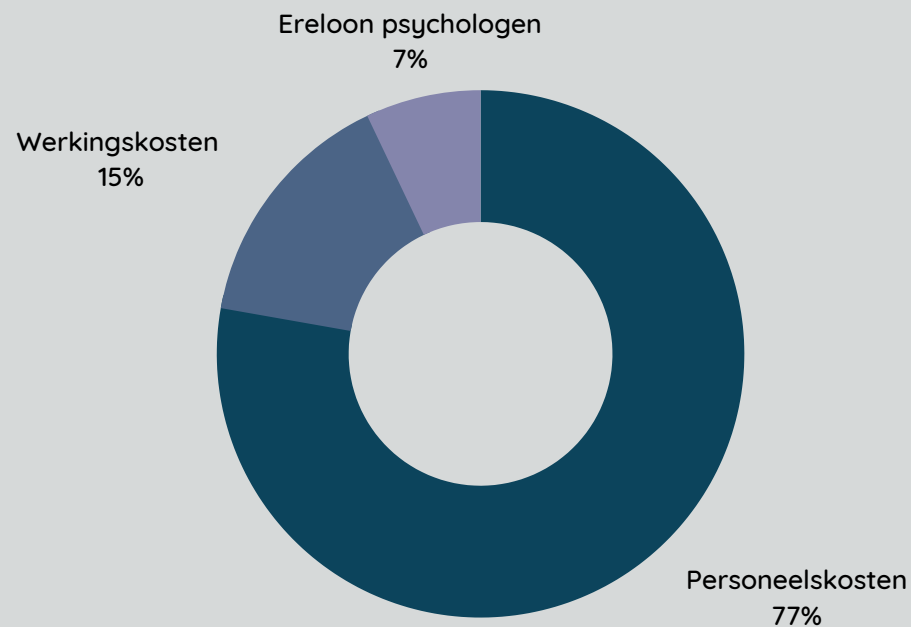

FINANCIIEEL

Ontvangsten

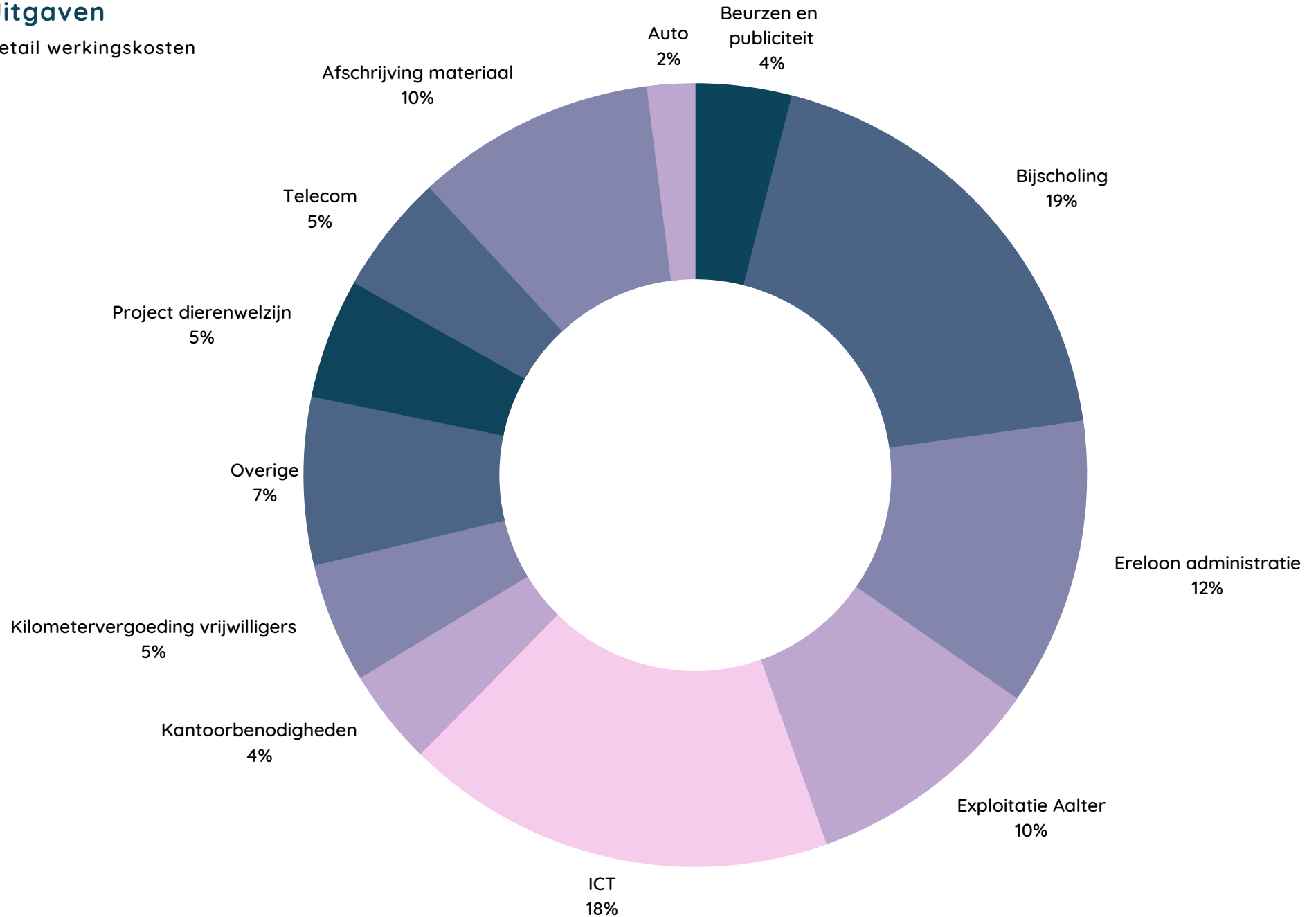
Uitgaven

FINANCIIEEL

Uitgaven

Detail werkingskosten

ONS TEAM

Algemene vergadering

Bestuursorgaan

Dirk Lips

Joris Van Olmen

Patricia De Clercq

Joris Releas

Monique De
Dobbeleer

Lut Bellegeer

Vast team

6 adviseurs, 1 administratief bediende, 1 ICT en communicatieverantwoordelijke, directeur

Vrijwilligers

27

Psychologen

12

Pool van dierenartsen

**MENTAAL
WELBEVINDEN IN
DE LANDBOUW**

MENTAAL WELBEVINDEN IN DE LANDBOUW

De cijfers bij Boeren op een Kruispunt liegen er niet om

Meer dan een verdubbeling van de noden

In 2020 waren er **170** sessies bij onze freelance psychologen.

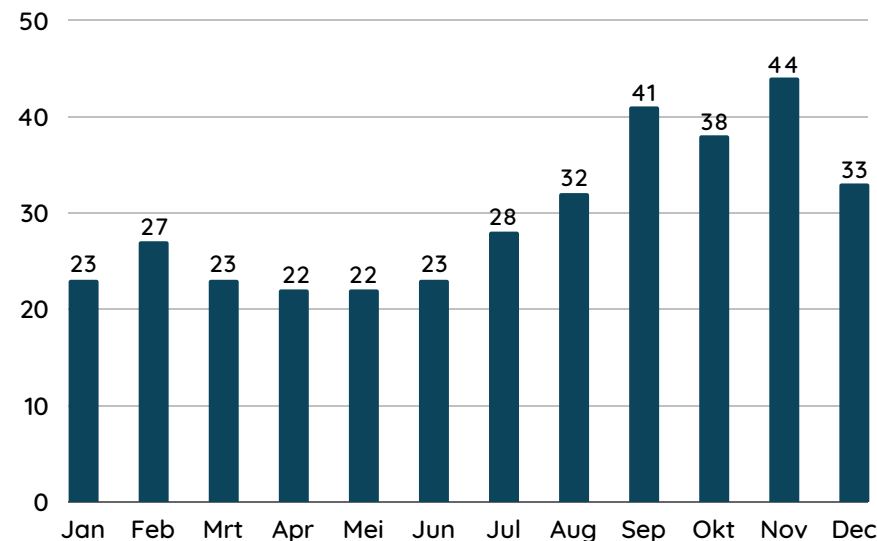
Voor 2021 kregen we een bijkomend budget van de Vlaamse regering, met het oog op 100 extra sessies. Niet alleen om adviesvragers meer sessies te kunnen aanbieden wanneer nodig, maar ook om meer adviesvragers naar onze freelance psychologen door te verwijzen.

Er waren in 2021 evenwel meer sessies noodzakelijk: **366**

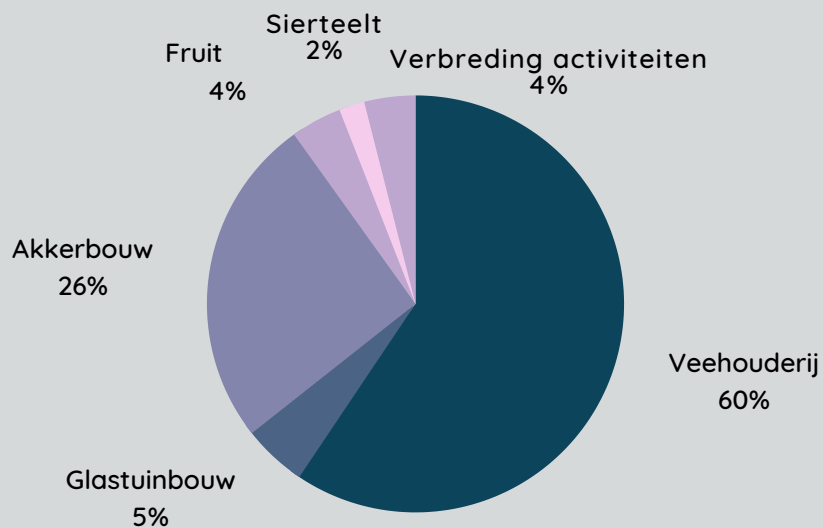
Dit betekent meer dan een verdubbeling vergeleken met 2020.

Onze pool van freelance psychologen werd dan ook uitgebreid naar **12**.

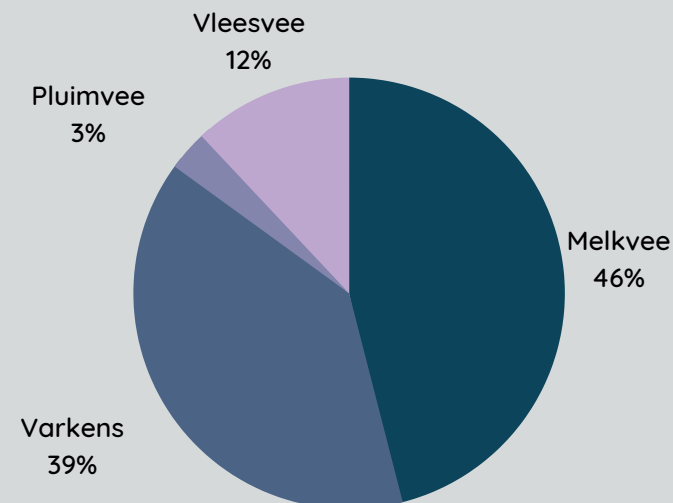
Sessies bij psycholoog

Verspreid onder de sectoren

Veehouderij

Actieve participatie in de aanloop naar het actieplan mentaal welbevinden in de landbouw

Het traject begon met een rondetafel begin 2021. Via diverse acties werd actief meegewerkt aan het ganse traject.

- Stuurgroep rondetafel: deelname door de directeur
- Werktafel vorming en opleiding: deelname door 2 adviseurs
- Vorming outreachen op 09/02/2021, 04/03/2021 en 18/03/2021
- Stuurgroep Liv: deelname door de directeur
- Daarnaast waren er diverse contacten met de projectmedewerker Liv en met het ILVO
- Gespreksgids georganiseerd voor de adviesvragers op 04/02/2021
- Engagementsverklaring

Naast de medewerking aan de voorbereiding van het actieplan mentaal welbevinden in de landbouw werd in 2021 ook actief deelgenomen aan andere projecten en acties, zoals:

- Farmwell: deelname werkgroep door de directeur, een adviseur en een psycholoog
- GBO Noorderkempen – in het bijzonder m.b.t. de Agrozorgwijzer
- Leaderproject Bioveiligheid- weerbaarheid bij varkenshouders
- GGZ Platteland Missing Link
- R4D Resilience for Dairy
- Ketenoverleg n.a.v. crisis in de varkenssector
- Voorbereiding Vlaams Actieplan Suicide III: landbouwers als kwetsbare groep

Ik kan nu laten weten dat ik er zeker ervan ben: ik blijf boer

we voelen ons veel beter in ons vel, we voelen ons beter in de nieuwe situatie, we hebben geen geldzorgen meer

De mensen van vzw Boeren op een Kruispunt hebben respect en leven met je mee

Dankzij Boeren op een Kruispunt ben ik de juiste weg ingeslagen en kon ik een beslissing nemen voor ik op een kruispunt belandde

**IN DE KIJKER:
PROJECT
DIERENWELZIJN**

PROJECT DIERENWELZIJN

Waarom?

Onze aanpak van de hulpvragen is breed en betreft zowel bedrijfsmatige kwesties, als persoons- en gezinsgebonden moeilijkheden. Het ene is onlosmakelijk verbonden met het andere. Men woont immers waar men werkt en men werkt waar men woont. Het heeft dan ook geen enkele zin om slechts één kant van het spectrum aan te pakken, zonder de andere problematieken aan de oppervlakte te brengen en te begeleiden.

Deze holistische aanpak werkt en maakt deel uit van het succes van onze organisatie. Al te vaak worden onze adviseurs evenwel geconfronteerd met situaties waar de boer om financiële of om psychosociale redenen het welzijn van de dieren niet meer kan garanderen.

Veelal is dit voor boer en dier schrijnend. Want ook de boer ziet niet graag dat zijn dieren het niet goed hebben. Dit kadert in het one welfare concept: als de boer het goed doet, hebben de dieren het goed en als de dieren het goed hebben, dan voelt de boer zich ook goed.

Wat?

Sedert 2021 krijgen we van de dienst Dierenwelzijn van het Departement Omgeving in de Vlaamse Regering voor een periode van vier jaar een subsidie voor de begeleiding van veehouders met het oog op vrijwaring van het welzijn van de door hen gehouden dieren.

Hierdoor kunnen onze brede aanpak nog uitbreiden, wat boer en dier ten goede komt.

Een dierenwelzijnsproblematiek komt immers nooit alleen en is meestal verbonden met andere problemen, op bedrijfsvlak en op persoonlijk vlak. Door de financiële steun van de dienst Dierenwelzijn kunnen we nu ook hierop inzetten.

Een halftijdse coördinator volgt dit voor ons op.

Resultaat?

Boeren op een Kruispunt komt tussen om bv. de boer tot andere inzichten op het bedrijf te doen komen, of we zorgen ervoor dat er weer opvolging is door de (bedrijfs-)dierenarts.

In heel wat gevallen leidt onze tussenkomst via een plan van aanpak tot merkbare snelle resultaten, bv. Verbeterde jongvee opfok, betere hygiëne, verbeterd voedingsplan, klauwgezondheid e.d.

M.a.w., het dierenwelzijn gaat erop vooruit, zeker op korte termijn.

In die gevallen waar de boer zijn activiteiten verderzet is het uiteraard ook de bedoeling om resultaten op lange termijn te boeken. Hiervoor zetten we uiteraard niet alleen in op opvolging, maar ook op vormingen, het aanreiken van tools, zelfs 1 op 1. Het is immers niet de bedoeling om in oude gewoontes te hervallen. Of de langetermijnwerking positief kan genoemd worden zal uiteraard de toekomst moeten uitwijzen.

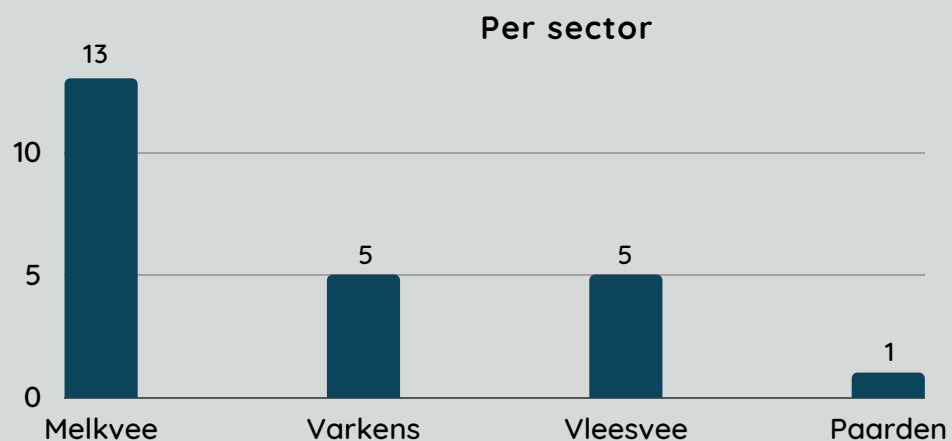
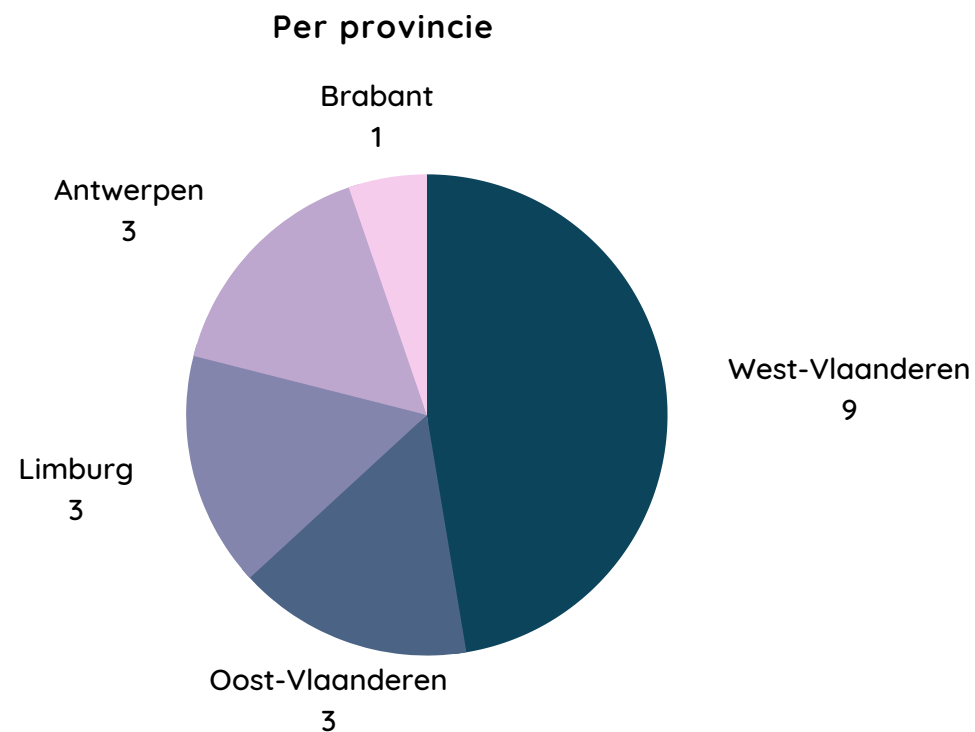

Cijfers en eerste opvallendheden!

- Sedert 01/04/2021: 19 dossiers
- Bijna de helft hiervan is gevestigd in West-Vlaanderen

- Het viel op dat het veelal alleenstaande boeren waren
- Meestal melkvee, al dan niet gemengd met varkens of vleesvee

In 12 van de 19 dossiers was er reeds een tussenkomst van Dierenwelzijn, in 10 gevallen van FAVV

SLOTWOORD

En wat brengt de toekomst?

Gelet op de noden die zich manifesteerden in het kader van het actieplan mentaal welbevinden in de landbouw en de vele uitdagingen waar de landbouwsector voor staat, gaan we de grote uitdaging aan van **een nieuwe structuur** voor Boeren op een Kruispunt.

Uit de gesprekken met diverse actoren bleek duidelijk dat de rol voor Boeren op een Kruispunt nog steeds duidelijk vooropstaat: boeren ondersteunen middels advies en begeleiding, maar met een stap verder: Boeren op een Kruispunt dient het unieke aanspreekpunt te zijn voor boeren en tuinders met welzijnsproblemen.

We voorzien binnen Boeren op een Kruispunt daarom een nieuwe structuur, gebaseerd op **3 pijlers**:

- Preventie en sensibiliseren
- Begeleidingen op maat, inclusief nazorg, crisishulp en doorverwijs naar loopbaanbegeleiding
- Een toegankelijk hulpaanbod
  - Anonieme hulpvraag 'de Landbouwlijn'
  - Eerstelijns hulp, al dan niet digitaal

Wat hiervan kan uitgewerkt worden, zal afhankelijk zijn van de mensen en middelen die hiervoor worden toegekend.

Wat zeker is: het **Landelijk Infopunt Vrouwen**, Liv, wordt in 2022 ingekanteld in Boeren op een Kruispunt. Hierdoor komt er één aanspreekpunt voor landbouw(st)ers met noden. De aandacht voor de aparte noden van de vrouwen in de landbouw blijft behouden.

We zullen in 2021 ook de huidige **samenwerkingsverbanden** versterken en waar mogelijk uitbreiden, binnen en buiten de landbouwsector.

Maar bovenal hopen we dat boeren en tuinders, wanneer zij zich op een kruispunt bevinden, wanneer zij geconfronteerd worden met problemen of vragen, **de weg blijven vinden naar onze organisatie**.

Nu bepaalde knopen zijn doorgehakt op beleidsniveau m.b.t. stikstof blijven we des te meer beschikbaar voor onze Vlaamse boeren en tuinders, welke richting ze ook uitgaan.

“*Als de wind van verandering waait, bouwen sommige mensen muren, en anderen windmolens*”
Chinees gezegde

Els Verté
Directeur

Dirk Lips
Voorzitter Raad van Bestuur

Volg ons

- @boerenopeenkruispunt
- @boerenopeenkruispunt
- @BoeKVZW
- VZW Boeren op een Kruispunt

- www.boerenopeenkruispunt.be
- info@boerenopeenkruispunt.be
- boerenopeenkruispunt.be/nieuwsbrief
- 0800 99 138

Met de steun van

